

ÜLKEMİZ BELEDİYELERİNDE KÜÇÜK ÖLÇEK SORUNU

Turgay GÜLEŇ
Yeşilyurt Kaymakamı

Optimal ölçek veya optimal kent büyüklüğü kavramları, temel olarak mahalli halkın müşterek özellikteki ihtiyaçları ile ilgili kamu hizmetlerini karşılamakla görevli olan belediyelerin, kamu hizmetlerinin etkin bir şekilde sunulmasını sağlayacak nüfusa ve alana sahip olması anlamına gelmektedir. Belediyeler her şeyden önce bir mahalli

idare örgütü olup aynı zamanda mahalli halkın müşterek özellikteki ihtiyaçları ile ilgili kamu hizmetlerini karşılamaktadır. Bu sebeple optimal büyüklük olgusu belediyelerin karşılamakta olduğu kamu hizmetlerinin hususiyetleri göz önünde bulundurularak belirlenmek zorundadır.

Nüfus ve yüz ölçümü durumuna göre, mahalli idarenin yapmakla görevli oldu-

Türkiye’de yaklaşık 75 yıl boyunca ölçek belirleme konusunda nüfus ölçütü esas alınmıştır. Fakat 1930’da asgari 2.000 nüfus olarak belirlenen bu ölçü, zaman içinde nüfusu yaklaşık 70 milyon artan ülkenin nüfusuna cevap verememiş ve bu nedenle zaman içinde kırsal hususiyetleri ağır basan ve optimal büyüklükte olmayan birçok belde belediyesinin ortaya çıkmasına neden olmuştur.

ğu görevlerin kapsamı ve niteliği de değişir. Bununla beraber ölçek sorununu; küçük belediyelerde kaynakların etkin ve yerinde kullanılmasını engellerken, nüfus yığılması olan büyük kentlerde hizmete olan aşırı talebin karşılanamaması sonucunu doğurmaktadır.

Mahalli hizmet alanının genişlemesi, belli bir büyüklüğe kadar iktisadi etkinlik açısından olumlu kabul edilse de halkın yönetime demokratik katılımını zorlaştırdığı noktasında sorunlu görülmektedir. Fakat birçok Avrupa ülkesinde demokrasi ve iktisadi etkinlik tercihinde öncelik, ölçek ekonomisine verilerek etkinlik ölçütüne göre mahalli idarelerin alan ve nüfus ölçeklerinin büyütülmesi yönünde zaman içinde birçok kanuni düzenlemeye gidilmiştir. Bu doğrultuda genel olarak Batılı ülkelerde mahalli idare birimlerinin sayıları azaltılmış, böylece etkinlik açısından uygun olmayan ölçek nedeniyle ortaya çıkan kaynak israfının önüne geçilmesi yoluna gidildiği görülmüştür.

Türkiye’de belediye sayısına etki eden en önemli faktörün, aslında mevcut bir belediyenin bölünmesinden çok kırsal özelliklere sahip köylerin niteliklerinin değişmesi yani bir bakıma kent hüviyeti kazanmaları olduğunu söylemek mümkündür.

Avrupa’da mahalli idare birimlerinde görülen azalmalarda sadece gö-nüllü birleşme veya halkın tercihleri dikkate alınmamış, birçok ülkede küçük ölçekli belediyeler özel kanunlar çıkartılmak suretiyle (halkın demokratik istek ve talepleri dikkate alınmadan) birleştirilerek zorunlu bir ölçek büyütme işlemine gidildiği görülmüştür. Buna karşılık aynı dönemlerde Türkiye’de Avrupa’da yaşanan dönüşümün tersi yönünde uygulamalara gidilerek belediye sayısında sürekli bir artışın yaşandığı görülmektedir. Başka bir deyişle bugüne kadar, Avrupa’daki çalışmalar ölçeklerin büyütülmesi yönünde sürerken, Türkiye’de durum tersine işlemiş; küçük ölçekli bir nüfus yapısına sahip çok sayıda belediye birimi oluşturularak kamu kaynakları etkin kullanılmamıştır.

Türkiye’de belediye sayısına etki eden en önemli faktörün, aslında mevcut bir belediyenin bölünmesinden çok kırsal özelliklere sahip

köylerin niteliklerinin değişmesi yani bir bakıma kent hüviyeti kazanmaları olduğunu (belediye statüsüne terfi etmesi) söylemek mümkündür. Başka bir deyişle ülkemizdeki belediye sayısındaki artış, büyük ölçeğe sahip belediyelerin küçülmesinden çok, zaten küçük ölçeğe sahip olan (optimal kent ölçeğine sahip olmayan) köy yerleşim yerlerinin çoğu zaman siyasi sebeplerle ve şişirme nüfus faaliyetleriyle belediye statüsü elde etmeleriyle sağlanmıştır. Dolayısıyla belediye kriterlerine sahip olmayan bu yerleşim yerlerinin belediye yapılması mahalli kamu hizmetleri açısından sonuçları halen hissedilen kaynak israfına yol açarak zaman içinde büyük bir sorun haline dönüşmüştür.

Bu sorunu çözmek (optimal ölçeği elde etmek) için birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de çıkartılan kanuni düzenlemelerin, nüfus ölçütünü kullanarak yönetsel ayrımlara gittiği görülmüştür. Öyle ki Türkiye’de yaklaşık 75 yıl boyunca ölçek belirleme konusunda nüfus ölçütü esas alınmıştır. Fakat 1930’da asgari 2.000 nüfus olarak belirlenen bu ölçü, zaman içinde nüfusu yaklaşık 70 milyon artan ülkenin nüfusuna cevap verememiş ve bu nedenle zaman içinde kırsal hususiyetleri ağır basan ve optimal büyüklükte olmayan birçok belde belediyesinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Aslında optimal bir belediye büyüklüğü, teknolojiye, yerleşim biçiminde, nüfusun yoğunluğunda ve birleşiminde, halkın beklentilerinde ve diğer faktörlerde zaman içinde meydana gelen değişikliklere bağlı olarak her bir hizmet için değişmeye mecburdur. Aksi takdirde bu yapı Türkiye örneğinde olduğu gibi birçok mahalli idare biriminin atıl vaziyette hiçbir

hizmet üretmeden var olmasına ve kamu kaynaklarının israfına neden olmaktadır. Bu nedenle mahalli idarelerde küçük ölçek sorununu çözmek amacıyla ölçek büyütme çalışmalarının yapılması, iktisadi açıdan oldukça rasyonel bir durum olarak görülebilir. Mahalli idarelerde ölçek büyümeleri, istihdam edilen işgücünün, iş bölümü ve uzmanlaşması sorununu doğurmakta; buna bağlı olarak hizmetin kalitesine ve verimliliğine etki etmektedir.

Bu durumun fark edilmesi tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de optimal yerel ölçek düzenlemeleri ve modele yönelik yeni arayışları gündeme getirmiştir. Reform ihtiyacının sürekli ertelenmesinin yanı sıra, 1980’li yıllardan itibaren hiçbir bilimsel temele ve idari bir ihtiyaca dayanmayan bir yaklaşımla köylerin belediye haline dönüştürülmesiyle küçük yerleşim yerlerinin sorunları daha da ağırlaştırılmıştır. 2000’li yıllara gelindiğinde bu olumsuz gidişi bir ölçüde durduracak önemli gelişmeler yaşanmış ve belediye ölçeğine yönelik olarak bazı reformlar yapılmıştır.

Bu dönemde mahalli idarelerle merkezi yönetim arasındaki ilişkiler, merkezi yönetimin görevlerindeki artışla tıkanma noktasına gelmeye başlamıştır. Çünkü bu dönemde özellikle küçük ölçekli belediye sayılarında Batı dünyasının aksine görülen önemli artışlarla birleşince, sürdürülemez hale gelen amme idaresi, oldukça sıkıntılı bir aşamaya gelmiştir. Bu süreçte Türkiye’nin amme idaresinin, örgütsel yapısı, işleyişi ve iş görenleriyle kendisinden beklenen hizmetleri, “etkin, hızlı, verimli ve kaliteli” biçimde sunmaktan hayli uzak olduğu açıkça görülmeye başlanmıştır. Bu du-

rumun önüne geçmek için 1984’te 3030 sayılı kanun kapsamında Büyükşehir Belediyelerinin kurulması ile mahalli idareler alanında ciddi adımlar atılmış ayrıca 3360 sayılı İl Özel İdaresi kanunu ile belediye gelirlerinde artış öngören kanuni düzenlemeler yapılmıştır. Bunun yanında Türkiye’nin 1980’lerin sonuna doğru özerk, güçlü, katılımcı ve demokratik bir mahalli idare sistemini öngören Avrupa Mahalli idareler Özerklik Şartı’nın kabul etmesi de oldukça önemli bir gelişme olarak değerlendirilebilir.

Bununla beraber optimal ölçek ile ilgili yapılan düzenlemelerin 2004 sonrası dönemde radikal bir şekilde değiştiği görülmektedir. Bu dönemin en belirgin özelliği, büyükşehirler etrafında oluşan yeni kentli alanların Büyükşehirle bütünleştirilmesi sürecidir. Bu bağlamda 2004 senesinde büyükşehirlerin sınırları genişletilmiş, 2008 senesinde 5747 Sayılı Kanun ile, Büyükşehir Beledi-

yelerin alt kademe belediyelerine ilişkin radikal düzenlemeler yapılmış ve bu kapsamda birçok küçük belediye kapatılmıştır. İlk kademe belediyelerine ilişkin bu kanuni tasarruf, 2004’teki alansal genişlemenin olumsuz etkilerini gidermeye yönelik kurgusal bir düzenleme olarak görülmelidir.

2012 yılının Kasım ayında çıkarılan 6360 sayılı Kanun ile Türkiye’de mahalli idare sistemi üzerinde çok ciddi değişiklikler yapılmıştır. 6360 Sayılı bu yasa, aslında “optimal ölçek” konusunda modern dünyadaki eğilimlere uyumlu gelmektedir. İdare kademelerinin ve ünitelerinin sayılarının düşürülmesi ve optimum yönetim alanına varılması, geçtiğimiz asrın özellikle son çeyreğinden beri rağbet gören bir idari reform uygulamasıdır. Bu şekilde en iktisadi düzeyde hizmet ve yatırımların elde edilmesine, “alan ve nüfus” sağlanmaya çalışılmaktadır.

Bu açıdan değerlendirildiğinde nüfusu 2.000’in altında olan belde belediyelerinin kaldırılarak, bu mahalli yerleşim birimlerinin statü olarak köy veya mahalleye dönüştürülmesi/düşürülmesi, ilk bakışta olumsuz bir algı uyandırsa da, söz konusu belediyelerin, istenilen düzeyde kamu hizmetini yürütememeleri ve üretime yönelik herhangi bir katkı sağlayamamaları gibi gerekçelerden dolayı, bu düzenlemeler anlaşılabilir değişiklikler olarak kabul edilebilir. Çünkü ülkemizdeki küçük ölçekli belediyelerin kendileri amme idaresi için büyük bir sorun olmakla beraber, fiili olarak sebep oldukları farklı sorunlar da bulunmaktadır.

Bu sorunlar içinde belki de en önemlisi idari parçalanma sorunu olarak görülebilir. Bu tür belediyeler bütünlük bir belediye alanında, kentin farklı bölgelerinde yetkili

Reform ihtiyacının sürekli ertelenmesinin yanı sıra, 1980’li yıllardan itibaren hiçbir bilimsel temele ve idari bir ihtiyaca dayanmayan bir yaklaşımla köylerin belediye haline dönüştürülmesiyle küçük yerleşim yerlerinin sorunları daha da ağırlaştırılmıştır.

birden fazla belediyenin varlığını ortaya çıkarmaktadır. Bu durumda kamu yönetim sistemi içinde idari parçalanmışlık sorunu meydana getirmektedir. Fakat kentli alanın yönetilebilirliğinin, kentsel alanların bütünselliğinin sağlanmasıyla mümkün olabileceği unutulmamalıdır. Dolayısıyla bu açıdan değerlendirildiğinde idari parçalanmışlık durumunun düzeltilip düzeltilmemesi yani küçük ölçekli belediyelerin kaldırılıp kaldırılmaması sorunun özünü oluşturmaktadır. Çünkü küçük ölçekli belediyelerin idari bakımdan yetersiz görülmesi ve refah devletinin beraberinde ortaya çıkardığı çeşitli hizmet kalemlerini sunacak yeteneğe ve mali kaynağa sahip olmadıklarının düşünülmesi, devlet politikalarında bu birimlerin kapatılmaları ya da diğer idari birimlerle birleştirilmeleri sonucunu ortaya çıkarmıştır.

Esas itibarıyla ülkemizdeki merkezi yönetim küçük yerleşim yerlerini bir anlamda köyden kente göçü önlemek amacıyla uzun yıllar desteklemiş veya görmezden gelmiştir. Köy nüfusunun kentlere göç etmesini frenlemek için belde belediyelerinin kurulmasını çözüm aracı olarak gören (fren mekanizması yapacağını düşünerek) merkezi yönetimlerin planladığı şey, köylerin kurumsallaşarak gelişeceği ve kasaba türü yerleşim ünitelerinin de kentlere evirileceği, dolayısıyla nüfusun yerinde gelişeceği şeklindeki tasarımları pek gerçekleşmemiştir. Nüfusu 2.000 ve üzerinde olan yerleşmelerin gelişmesi için mahalli nüfusun talep ettiği ve merkezi yönetimlerin, kırsal yörelerin gelişmesine katkıda bulunulacağını düşünerek uygulamaya koyduğu belediyeler kanunu, ülkemizde birçok belediye örgütlü yerleşmelerin doğmasına zemin

Ülkemizdeki merkezi yönetim küçük yerleşim yerlerini bir anlamda köyden kente göçü önlemek amacıyla uzun yıllar desteklemiş veya görmezden gelmiştir.

oluştursa da bu düzenlemelerden beklenen verim alınamamıştır.

Merkezi yönetimden aktarılan paylar ile toplam gelirler nispetine bakıldığında; belediyelerin gelirlerinin hemen hemen yarısı genel bütçe vergi gelirlerinden kaynaklanan paylardan oluşmaktadır. Genellikle bu oran küçük belediyelerde % 90'ların üstüne bile gelebilmektedir. Bu durumun en büyük nedeni küçük belediyelerin vergi gelirlerinin düşük olmasıdır. Başka bir deyişle küçük ölçekli belediyelerin karşılaştıkları

Belediyelerde görülen diğer önemli sorunlar arasında biri de personel bulma sorunudur. Çünkü nitelikli personel küçük yerleşim birimlerinde yaşamak ve çalışmak istememektedir.

temel sorunların ölçek ve bütçeden kaynaklandığı görülmektedir.

Öte yandan küçük ölçekli belediyelerde, yüksek ölçekli hizmet üretimi sayesinde birim üründe sağlanabilecek tasarruflar (ölçek ekonomileri) sağlanamamakta bu da hizmet maliyetlerini maksimuma çıkarmaktadır. Doğal olarak küçük ölçekli belediyeler, yerel hizmet üretimlerini küçük bir miktar olarak sınırlamak durumunda kalmaktadırlar. Dolayısıyla, küçük ölçekli belediyeler büyük çapta üretim yapabilen ve birim hizmet başına maliyetleri düşürerek önemli maliyet tasarrufları sağlayan gelişmiş teknolojilere, gerekli iş yükü yaratamayacaktır. Bu anlamda küçük bir belediyenin örneğin dozer alması yada katı atık tesisi kurması kaynak israfı olmaktadır.

Bunların yanında söz konusu belediyelerde görülen diğer önemli sorunlar arasında nitelikli personel bulma sorunu yer almaktadır. Çünkü nitelikli personel küçük yerleşim birimlerinde yaşamak ve çalışmak istememektedir. Ayrıca bazı belediyelerde yeterince personel bulunmadığından teşkilatlanma sorunu yaşandığı görülebilmektedir. Ayrıca optimal ölçekte bulunmayan bu küçük belediyelerde başta nepotizm (eş-dost kayırma) olmak üzere iç içe girmiş şekilde personel, yapı ve maddi kaynak sorunları bulunmaktadır.

Diğer taraftan küçük ölçekli belediyelerde yetki ve sorumluluklar da dengesiz dağılmıştır. Kararlar üzerinde genellikle belediye başkanı ve / veya yazı işleri müdürünün etkisi büyüktür. Türkiye'de klasik olarak güçlü başkan modeli vardır. Bu modelde belediye başkanının önemli karar yetkileri vardır; yönetimin tüm sorumluluğu belediye başkanına aittir, başkanın geniş

atama gücü vardır. Halk belediye ile ilgili işlerinde özellikle küçük belediyelerde doğrudan belediye başkanı ile irtibata geçmektedir. Bu da, hem belediye başkanının meclis ve encümen üzerindeki etkisini ve halkın gözündeki itibarını göstermektedir, hem de başkanın itibarını ve etkisini artırmaktadır. Bu duruma paralel olarak belediye örgütünün veya diğer örgütlerin bütün düzeylerinde çalışanlar ile seçilmişler, zamanla kendilerini örgüt için yaşamsal önemde varlık olarak görmeye başlarlar ve bu bakış açısı onlar da otoriter eğilimlerin yani büro patolojilerin ortaya çıkmasına neden olur. Üst düzey yöneticilerde gözlenen en yaygın patolojik durumlardan biri, bunların görev inisiyatiflerini alt kademeler aleyhine işletmeleridir. Elbette böyle bir örgütsel patoloji bütün küçük belediyelerde görülmektedir.

Sonuç olarak bu belediyelerin kapatılmasını olumlu bir gelişme olarak değerlendirmek mümkündür. Bu belediyeler sahip oldukları imkanlarla vatandaşa hizmet etmek bir yana kendi rutin işlerini yürütecek durumda dahi değildir. Bu durum ülkemizde uzun yıllar boyunca küçük ölçekten kaynaklanan kaynak israfına neden olduğu için söz konusu belediyelerin tüzel kişiliklerinin yapısal reform olarak kabul edilen kanuni düzenlemelerle kaldırılmasını Türk kamu yönetim sistemi açısından olumlu fakat geç kalınmış bir gelişme olarak değerlendirmek mümkündür.

Ülkemizde küçük ölçekli belediye birimleri kendi sınırları içinde yaşayan insanların (seçmenlerin) giderek artan hizmet taleplerini, kendi kısıtlı ve dar kapsamlı imkânları ve yönetsel alanları içinde karşılayamaz hale gelmiştir. Bu durum söz

Ülkemizde küçük ölçekli belediye birimleri kendi sınırları içinde yaşayan insanların (seçmenlerin) giderek artan hizmet taleplerini, kendi kısıtlı ve dar kapsamlı imkânları ve yönetsel alanları içinde karşılayamaz hale gelmiştir.

konusu belediyeleri kâğıt üzerinde var olan fakat fiiliyatta ortada olmayan işlevsiz birimler haline getirmiştir. Öyle ki birçok küçük belediye vatandaşa sunmaları gereken en basit yol yapımı, su ve kanalizasyon şebekesi döşeme gibi işler için bile yeterli araç-gereç, personel ve gelire sahip olmadığından bu işlemleri yaptırabilmek için il veya ilçe özel idarelerine başvurma yoluna gitmişlerdir.

Esasında söz konusu küçük ölçekli mahalli idare birimlerinin temel sorununun daha çok bütçe sınırlılıklarından ve nüfus yetersizliğinden kaynaklandığı görülmektedir. Bu birimlerin gelirleri, genellikle nüfuslarına orantılı olarak merkezden gelen kaynaklar ve sınırlı mahalli kaynaklar olduğundan hizmet ettikleri toplulukların zaman içinde artan istekleri karşısında yetersiz kalmışlardır. Küçük belediyelerin yeterli maddi imkânlara sahip olmaması hem hizmetleri gerektiği gibi görememelerine hem de bu hizmetleri merkezi idareye devretme eğilimine girmelerine sebep olmaktadır.

Küçük belediyelerin nüfus ölçekleri, toplulukların belediyelerden beledikleri modern hizmetler için elverişli olmaktan uzaktır. Maddi imkânları yeterli olsa bile bazı hizmetlerin bu ölçekteki nüfuslara götürülmesi, iktisadi açıdan mantıklı bir davranış olmamakta ve kaynak israfına yol açmaktadır.

Aslında söz konusu belediyelerin içinde buldukları bu durum, zaman içinde bir çeşit kısır döngü meydana getirmiştir. Çünkü bu belediyeler kuruluş aşamasından itibaren kısıtlı bütçe ve personele sahip olmakta bu nedenle yeterli hizmet üretememekte ve yeterli hizmet üretemediği için insanlar için bir cazibe ve çekim merkezi oluşturamamaktadır. Bu sebeple; nüfusları birkaç istisna dışında artmamıştır. Hatta zaman içinde bu yerlerde yaşayan insanlar daha iyi bir yaşam ve daha iyi işlerde çalışabilmek için bu yerleri terk etmiştir. Nüfusları artmadığı veya azaldığı için merkezi yönetimden diğer belediyelere göre daha düşük pay almışlar ve daha düşük pay aldıkları için de o bölgelerde yaşayan insanlara yeterince hizmet götürememişlerdir. Bu durum elbette uzun yıllar merkezi yönetimin kaynaklarının israfına neden olarak devletin ve vatandaşın, bir tür mağduriyet yaşamasına neden olmuştur. Bu açıdan değerlendirildiğinde; Türkiye’de 2000’lerde gerçekleştirilen ölçek ve alan reform çalışmaları ile aslında uzun yıllardan beri yaşanan bu mağduriyetin giderilmeye çalışıldığı söylenebilir.

Esasında Türkiye’de son 10 yılda yapılan yönetsel reformlarla hem merkezi hem de mahalli yönetimlerde önemli yapısal ve işlevsel dönüşümler gerçekleştirildiği söy-

lenebilir. Bu reformlar, ülkemizdeki başta devlet ile toplum arasındaki ilişkiler olmak üzere merkez ve mahalli idareler arasındaki ilişkileri tekrardan şekillendirmiştir. Genel olarak bakıldığında; yönetsel reformların nihai hedefinin geleneksel ve bürokratik yapılardan kurtularak yeni kamu işletmeciliği yaklaşımına dayanan değişime ayak uydurabilen daha etkin ve verimli işleyen bir yönetim modeli oluşturmak olduğu söylenebilir. Başka bir deyişle 2000 sonrası dönem, bir bakıma devletin ve amme idaresinin tekrardan yapılandırılması dönemidir. Bu tekrardan yapılandırma döneminde mahalli idareler alanında yapılan kanuni düzenlemeler, çoğunlukla optimal ölçek üzerine yoğunlaşarak, yıllardan beri ülkemizin en büyük sorunlarından biri olan küçük ölçekli belediyeler sorununa adeta bir neşter vurarak radikal bir dönüşüm başlatmıştır. Bu açıdan değerlendirildiğinde son düzenlemelerle yeni belediyeye olabilmek için getirilen asgari 5.000 nüfus şartının son derece

yerinde bir karar olmakla beraber hali hazırda büyükşehir olmayan illerde nüfusu 2.000 den büyük belediyelerin sistem içinde olmasını hala büyük bir sorun ve kaynak israfı olarak değerlendirmek mümkündür. Bu nedenle sorunu çözmek için ölçek büyümelerini sağlayan birleştirmeler yoluyla çözüm bulmak, en makul seçenek olarak görülebilir.

Bunun yanında ülkemizde tek tip bir belediye modeli yerine farklı belediye modeline geçmek daha uygun bir çözüm olabilir. Örneğin nüfusu 5.000'e kadar olan belediyeler için ayrı bir model, nüfusu 5.001 ile 10.000 arasında olanlar için ayrı bir model, nüfusu 10.001 ile 50.000 arasında olanlar için ayrı bir model, 50.001 ile 100.000 arasında olanlar için ayrı bir model ve nüfusu 100.001 ile 750.000 arasında olanlar için ayrı bir model ve son olarak 750.000 üzeri olanlar için ayrı bir model geliştirilebilir. Bu durumda her modelde yer alan belediyelere özgü bir kanuni düzenleme ile teşkilatlanma yapısı belirlenerek,

istihdam edecekleri personel, topalayacakları vergiler ve harçlar ile merkezi bütçeden alacakları paylar ile görevleri ve sunacakları hizmetler daha sistematik bir şekilde belirlenebilir.

Son olarak şu hususu belirtmekte fayda vardır. Mahalli idarelerde ülkemize uygun optimal ölçeğin ortaya konulması ile etkin kaynak kullanımı, aşırı borçlanmanın önüne geçilmesi ve toplumsal refahın artması sağlanacaktır. Aksi takdirde mahalli idareler ve amme idaresi alanlarında sorunlarımızı çözemeden ilerlemiş ve müreffeh bir toplum olmamız mümkün görünmemektedir. Bu kapsamda Türkiye'de belediyeler ve hususiyetle optimal ölçekte olmayan küçük belediyeler üzerinde yeni kanuni düzenlemelerin sürekli, kapsamlı, bilimsel ve sistematik bir çerçevede yürütülmesi, siyasi iradenin önündeki en temel sorunlarından biri olarak yer almaktadır. Bu konuda gösterilecek kararlılık ve atılacak adımlar, Türkiye'nin yarınlarına daha mutlu bakmasına büyük katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Ankboğa, Erbay (2007), "Türk Mahalli İdare Sisteminde, Reform ve Yeni Amme İdaresi", Bilal Eryılmaz vd. (Ed), **Amme İdaresi Yazıları**, Nobel Yayınları, Ankara.
- Atmaca, Yıldız (2013), "Optimal Belediye Büyüklüğü ve Yeni Büyükşehir Belediye Kanunu", Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 3 (2), 168–184.
- Canpolat, Hasan (2010), "Türk Mahalli İdare Sisteminde Ölçek Reformları ve 5747 Sayılı Kanunla İlgili Yargı Kararlarının Değerlendirilmesi", **Türk İdare Dergisi**, 467, 79–113.
- Gündüzöz, İlker (2008), "5393 Sayılı Belediye Kanununa Göre 2.000

Nüfustan Küçük Belediyelerin Kapatılması Sorunu" **EKEV Akademik Dergisi**, (12) 35, 441 – 454.

Özaslan, Rüveyda Kızılboğa ve diğerleri (2014), "6360 Sayılı Kanun Çerçevesinde Gümüşlük Belde Belediyesi'nin Kapatılmasına İlişkin Yöre Halkının Algısı", **Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi**, (36) 2, 215–235.

Özgen, Nurettin (2013), "Nüfusları 2000'in Altına İndiği için Belediye Teşkilatları Kaldırılan Yerleşmeler Üzerine Coğrafi Bir Analiz" **Coğrafi Bilimler Dergisi**, 11 (2), 75–100.

Özgür, Hüseyin (2002), "Türkiye'de Küçük Belediyelerin Sorunları ve Çözüm Önerileri", Bekir Parlak ve Hüseyin Özgür, (Ed), **Avrupa Birliği İle**

Bütünleşme Sürecinde Türkiye'de Mahalli İdareler, 1. Baskı İçinde 285-330, Alfa Basım Yayın Dağıtım, İstanbul.

Parlak, Bekir (2003), "Globalleşme Sürecinde Modern Ulus Devlet ve Amme İdaresi", Muhittin Acar ve Hüseyin Özgür (Ed), Çağdaş Amme İdaresi-I: Konular, Kuramlar, Kavramlar, Nobel Yayınevi, Ankara.

Topal, A. Kadir (2000), **Optimal Mahalli İdare Büyüklüğü ve Belediyelerin Konsolidasyonu**, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Kontrolörleri Derneği Yayını, Ankara.

Ulusoy, Ahmet ve Akdemir, Tekin (2014), **Mahalli İdareler**, Seçkin Yayıncılık, Ankara.